

Veileder på turné

Tynn trykksak om tilsynelatende selvfølgheter, eller et hjelpemiddel i den odontologiske hverdagen? Vi snakker om veilederen som kom ved siste årsskifte, og som Carl Christian Blich nå skal på turné med. Planen er å besøke alle NTFs lokalforeninger. Blich var på NTFs landsmøte og fortalte om hvordan veilederen ble til, og om veien videre.

Det begynte med en bredt sammensatt arbeidsgruppe, som han var leder av. Til å begynne med lignet det mye på polsk riksdag, men etter hvert samlet de seg og fikk en retning, og et grep om oppgavens omfang og mandatet fra Helsedirektoratet.

– Veilederen som nå foreligger er det vi landet på etter gode diskusjoner i arbeidsgruppen. Og etter at Helsedirektoratet har bearbeidet dette videre, understreker Blich.

– Vårt mandat hadde sitt utspring i Stortingsmelding 35, 2006–07 om fremtidens tannhelsetjenester. Like viktig var for øvrig etterspørselen direktoratet opplevde etter at trygdellovgivningen ble endret, og tannlegene fra 1. januar 2008 selv fikk ansvaret for å lage behandlingsplaner som utløser trygderefusjoner. Vel vitende om at tidligere behandlingssforslag ikke alltid ble godkjent av de rådgivende tannlegene og at det fra 2008 ville bli kontrollert i ettertid, uttrykte tannlegene ønske om klare kjøreregler.

– Veilederen kom i fjor vinter, og så varte det ikke lenge før Forbrukerrådet kom. En kan si mye om gjennomføringen av den tannlegetesten, og jeg vil si at mye av det som skjedde i den sammenheng og det som fulgte i kjølvannet var helt nødvendig.

– Det testen og historien viser, er imidlertid at det er behov for kalibrering. Ikke minst i lys av at Helsedirektoratet er gått ut med påstanden om at innenfor tannhelsetjenesten er overbehandling et større problem enn underbehandling.

Carl Christian Blich skal reise rundt med Helsedirektoratets prosessveileder for god og riktig tannbehandling. Foto: Kristin Aksnes.

Dette må vi ta på alvor. Både testen og det med kalibrering. Det siste mener jeg veilederen kan bidra til. Veilederen er for øvrig først og fremst en prosessveileder, som sier noe om hvordan vi som tannleger ideelt sett tilnærmer oss hele mennesket. Mandatet var for øvrig å si noe om optimal behandling for den enkelte pasient på et faglig grunnlag.

– Vi kom altså til, etter diskusjoner i arbeidsgruppen, og etter å ha innhentet råd fra lærestedene i odontologi, at det er helt umulig å gi en oppskrift på hva som er nødvendig tannbehandling på individnivå. Behovet er svært varierende fra pasient til pasient, så stikkordet er og blir skjønn. Like fullt er det helt på sin plass å komme med en retningsgivende prosessveileder, som støtter klinikerne i tankeprosessen under behandlingsplanleggingen.

– Før beslutningen fattes er det viktig at tannlegen har vært innom alle sjekkpunktene i planleggingen. En skal alltid ta utgangspunkt i konsekvensene av ingen behandling først, og så vurdere hva som er nødvendig eller tjenlig i hvert enkelt tilfelle. Her står forebyg-

ging og opplæring i egenomsorg helt sentralt. For mer konkrete retningslinjer for behandling kan jeg ikke annet enn å vise til Sverige, der de har lagt ned et stort arbeid i å lage retningslinjer og behandlingsanbefalinger innenfor de ulike områdene innen odontologien.

– Veilederen vi har laget er altså en støtte i beslutningsprosessen, hverken mer eller mindre, som vil kunne hjelpe tannlegen til å vite at han eller hun har tenkt på alt, før det tas en beslutning om hvilken behandling som skal velges.

– Bakgrunnen for at jeg nå skal reise rundt med den er at målet er at veilederen skal implementeres i både privat og offentlig sektor, i hele landet. Mitt håp er at veilederen vil blåse liv i kvalitets-sirkelene. Vi trenger å diskutere pasientene våre med andre. Jeg tror veilederen kan bidra til at vi i større grad unngår både over- og underbehandling. Jeg håper den skaper debatt, kolleger imellom. Dette er ekstra viktig for tannleger som jobber alene, sa Blich til en stor og fullsatt sal på NTFs landsmøte i Bergen.

Ellen Beate Dyvi